

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

DỰ THẢO

CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG
MÔN TIẾNG MÔNG

Hà Nội, 2020

CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG

MÔN TIẾNG MÔNG

I. ĐẶC ĐIỂM MÔN HỌC

Tiếng Mông là môn học thuộc lĩnh vực Giáo dục ngôn ngữ, được học từ cấp tiểu học đến cấp trung học phổ thông nhằm đáp ứng sự lựa chọn của học sinh người Mông trong việc nâng cao năng lực ngôn ngữ và văn hóa Mông. Trong hệ thống các môn học ở phổ thông, Tiếng Mông là môn học tự chọn. Ở vùng có nhiều học sinh người Mông, môn học này là môn học tự chọn thứ nhất.

Môn học Tiếng Mông được biên soạn cho học sinh người Mông. Đây là môn học tiếng mẹ đẻ. Môn học này có mục tiêu phát triển năng lực ngôn ngữ (tiếng Mông) thông qua các kĩ năng nghe, nói, đọc, viết, trong đó chú trọng kĩ năng đọc, viết tiếng Mông nhằm góp phần phát triển công cụ ngôn ngữ cho học sinh để giúp học sinh có phương tiện giao tiếp trong cộng đồng người Mông.

Môn Tiếng Mông chủ yếu sử dụng ngữ liệu văn hóa Mông để dạy học, những ngữ liệu này góp phần giáo dục học sinh những giá trị cao đẹp về văn hóa, ngôn ngữ của dân tộc Mông, hình thành ở học sinh ý thức giữ gìn, bảo vệ và phát triển văn hóa, dân tộc Mông hài hòa với văn hóa của các dân tộc trên đất nước Việt Nam.

Chương trình môn Tiếng Mông có cấu trúc và nội dung tương hợp với các chương trình môn học khác nhằm giúp học sinh học tốt môn Tiếng Mông đồng thời cũng học tốt các môn học khác.

II. QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH

1. Chương trình môn Tiếng Mông tuân thủ các quy định cơ bản được nêu trong Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể : mục tiêu của môn học là phát triển năng lực ngôn ngữ đồng thời phát triển các năng lực chung và phẩm chất chung, quan điểm dạy học phát huy tính tích cực củ người học, quan điểm tích hợp và phân hóa

2. Chương trình môn Tiếng Mông tuân thủ các quy định của Chính phủ đối với dạy học tiếng nói, chữ viết các dân tộc thiểu số trong trường phổ thông và trung tâm giáo dục thường xuyên (Nghị định số 82/2010/NĐ-CP và Thông tư 50/2011/TTLT-BGDĐT-BNV-BTC).

3. Chương trình được xây dựng theo quan điểm giáo dục mới – quan điểm phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh; theo quan điểm mới trong giáo dục ngôn ngữ - thực hành giao tiếp thông qua các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết; cập nhật những thành tựu nghiên cứu về văn hóa và ngôn ngữ Mông nhất là bộ chữ Mông của Việt Nam. Chương trình có tính đến thực tiễn xã hội, điều kiện kinh tế, đặc biệt là sự đa dạng của đối tượng học sinh người Mông xét về phương diện địa phương, điều kiện và khả năng học tập.

4. Chương trình kế thừa và phát huy những ưu điểm của các chương trình môn Tiếng Mông đã có, đặc biệt là chương trình môn Tiếng Mông cấp tiểu học hiện hành (Bộ GD&ĐT ban hành năm 2008). Chương trình còn kế thừa những kiến thức, kỹ năng học sinh đã được học ở môn Tiếng Việt – Ngữ văn (Chương trình môn Ngữ văn, Bộ GD và ĐT ban hành 12/2018) để tránh sự trùng lặp về nội dung học tập giữa các môn học, giảm tải nội dung.

III. MỤC TIÊU CHƯƠNG TRÌNH

1. Mục tiêu chung

a) Hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất chủ yếu: yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực và trách nhiệm. Phát triển cho học sinh tình yêu đối với tiếng Mông và văn hóa Mông; ý thức về bản sắc của dân tộc, góp phần phát triển các giá trị văn hoá Mông trong bối cảnh hòa nhập với những giá trị văn hóa của các dân tộc khác ở Việt Nam.

b) Góp phần giúp học sinh phát triển các năng lực chung: năng lực tự chủ và tự học, năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo. Đặc biệt, môn Tiếng Mông giúp học sinh phát triển năng lực tiếng Mông

thể hiện ở các kĩ năng nghe, nói, đọc, viết; có hệ thống kiến thức phổ thông về tiếng Mông và văn hóa Mông, hoàn thành bậc học phổ thông để tham gia vào cuộc sống ở những lĩnh vực nghề khác nhau.

2. Mục tiêu cấp học

a) Cấp tiểu học

Hình thành và phát triển những phẩm chất chủ yếu với các biểu hiện cụ thể: yêu thiên nhiên, gia đình, bản làng; có hứng thú học tập, ham thích lao động; thật thà, ngay thẳng trong học tập và đời sống.

Bước đầu hình thành các năng lực chung, phát triển năng lực tiếng Mông cho học sinh ở mức độ nghe, nói vững chắc, đọc, viết cơ bản. Học sinh biết biết nghe hiểu và nói thành câu, thành đoạn trong các tình huống giới thiệu, thuật việc ngắn; đọc đúng đoạn văn, bài văn ngắn, hiểu thông tin chính ; biết viết đúng chính tả, ngữ pháp một số câu văn.

Góp phần làm giàu vốn văn học Mông bằng việc đọc những câu ca dao, tục ngữ, bài thơ, câu chuyện của người Mông về các chủ đề gia đình, bản làng, thiên nhiên, con người, đồ vật.

b) Mục tiêu cấp trung học cơ sở

Hình thành và phát triển những phẩm chất chủ yếu với các biểu hiện cụ thể: yêu thiên nhiên, gia đình, bản làng; có ý thức đối với cội nguồn; yêu cái đẹp, cái thiện; ham học, ham làm việc; thật thà, tự trọng; có trách nhiệm đối với bản thân, gia đình, cộng đồng và môi trường xung quanh.

Bước đầu hình thành các năng lực chung, phát triển năng lực tiếng Mông ở mức độ căn bản: nghe, nói thành thạo, đọc, viết vững chắc. Học sinh biết phát biểu rõ ràng ý kiến trong học tập, sinh hoạt cộng đồng; nghe hiểu ý của người nói và biết phản hồi điều đã nghe; biết đọc đúng, trôi chảy văn bản; hiểu được thông tin tường minh và hàm ý của văn bản; liên hệ văn bản với đời sống; biết viết đoạn văn, bài văn ngắn đúng chính tả, ngữ pháp;

Góp phần làm giàu những hiểu biết cơ bản về văn học Mông bằng việc đọc những câu ca dao, tục ngữ, câu chuyện của người Mông về các chủ đề gia đình và dòng họ, quê hương, thiên nhiên đất nước, trang phục, ẩm thực, ngày hội, nghệ thuật, nghề nghiệp truyền thống.

c) Mục tiêu cấp trung học phổ thông

a) Tiếp tục phát triển những phẩm chất tốt đẹp của học sinh đã được hình thành ở cấp tiểu học và trung học cơ sở; biết tự hào về lịch sử và văn hóa dân tộc Mông; có ước mơ và khát vọng làm giàu đẹp quê hương nơi người Mông sinh sống, có ý thức công dân và tôn trọng pháp luật, có trách nhiệm với bản thân, cộng đồng người Mông và đất nước.

Tiếp tục phát triển các năng lực chung, phát triển năng lực tiếng Mông ở mức độ nghe, nói, đọc, viết thành thạo. Học sinh biết nói dễ hiểu với thái độ tự tin, phù hợp với ngữ cảnh giao tiếp; nghe hiểu và phản hồi điều đã nghe với thái độ tôn trọng người nói; biết đọc hiểu được cả nội dung tường minh và nội dung hàm ẩn của văn bản; biết viết đoạn, bài văn tự sự, miêu tả, thuyết minh, nghị luận;

Làm giàu thêm những hiểu biết phổ thông về văn hóa Mông nói chung và văn học Mông nói riêng ở mức độ nhận biết được giá trị nhận thức, giá trị thẩm mỹ của những tác phẩm văn học đã đọc. Góp phần rèn luyện kỹ năng bảo tồn và phát huy một số giá trị văn hóa mang bản sắc dân tộc Mông thể hiện trên các lĩnh vực phong tục tập quán, lễ hội, danh lam thắng cảnh, danh nhân, phát triển kinh tế địa phương, bảo vệ môi trường.

IV. CẤU TRÚC CHƯƠNG TRÌNH

1. Cấu trúc

Cấu trúc chương trình môn Tiếng Mông theo bậc và trình độ. Chương trình Tiếng Mông trong trường phổ thông gồm 02 bậc (Bậc A, Bậc B) cơ cấu bằng 03 trình độ chuẩn đầu ra:

- Bậc A có 02 trình độ: Trình độ A1 và Trình độ A2;
- Bậc B có 01 trình độ: Trình độ B.

2. Thời lượng thực hiện chương trình

- Tổng thời lượng: 1085 tiết
- Phân phối chương trình:
 - + Trình độ A1: 350 tiết
 - + Trình độ A2: 420 tiết
 - + Trình độ B: 315 tiết

3. Áp dụng thời lượng chương trình vào khung kế hoạch tổ chức dạy học

Thời lượng chương trình			Áp dụng khung KH tổ chức dạy học		
<i>Bậc</i>	<i>Trình độ</i>	<i>Năm</i>	<i>Tiểu học</i>	<i>THCS</i>	<i>THPT</i>
A <i>770</i> <i>Tiết</i>	A1 <i>350</i> <i>tiết</i>	Năm thứ nhất – 70 tiết	Lớp 1		
		Năm thứ hai – 70 tiết	Lớp 2		
		Năm thứ ba – 70 tiết	Lớp 3		
		Năm thứ tư – 70 tiết	Lớp 4		
		Năm thứ năm – 70 tiết	Lớp 5		
	A2	Năm thứ nhất – 105 tiết		Lớp 6	

	420 tiết	Năm thứ hai – 105 tiết		Lớp 7	
		Năm thứ ba – 105 tiết		Lớp 8	
		Năm thứ tư – 105 tiết		Lớp 9	
B 315 tiết	B 315 tiết	Năm thứ nhất – 105 tiết			Lớp 10
		Năm thứ hai – 105 tiết			Lớp 11
		Năm thứ ba – 105 tiết			Lớp 12

4. Thời lượng dành cho các nội dung giáo dục

Thời lượng dành cho các nội dung giáo dục do tác giả sách giáo khoa và giáo viên chủ động sắp xếp căn cứ vào yêu cầu cần đạt ở mỗi lớp và thực tế dạy học. Tuy nhiên, cần bảo đảm tỉ lệ hợp lí giữa các thành phần sau:

- Giữa trang bị kiến thức và rèn luyện kĩ năng (trọng tâm là rèn luyện kĩ năng thực hành, vận dụng).
- Giữa các kiểu, loại văn bản dùng làm ngữ liệu để nghe, nói, đọc, viết (dành tỉ lệ thời lượng phù hợp cho các kiểu loại văn bản văn học, văn bản thông tin, văn bản nghị luận) :

Trình độ	Văn bản văn học	Văn bản thông tin	Văn bản nghị luận
A1	Khoảng 40%	Khoảng 60%	
A2	Khoảng 40%	Khoảng 60%	
B	Khoảng 50%	Khoảng 30%	20%

– Thời lượng dành cho các kỹ năng đọc, viết, nói và nghe, kiến thức tiếng Mông ở từng trình độ như sau:

Trình độ	Đọc	Viết	Nói và nghe	Kiến thức tiếng Mông
A1	khoảng 50%	khoảng 25%	khoảng 15%	10%
A2	khoảng 40%	khoảng 30%	khoảng 20%	10%
B	khoảng 30%	khoảng 40%	khoảng 15%	15%

** Kiến thức về văn hóa Mông không dạy riêng mà dạy tích hợp trong các bài Đọc, Viết, Nói và nghe*

V. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

1. Yêu cầu cần đạt về phẩm chất chủ yếu và năng lực chung

Môn Tiếng Mông góp phần hình thành, phát triển ở học sinh những phẩm chất chủ yếu và năng lực chung theo các mức độ phù hợp với môn học, cấp học đã được quy định tại Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể.

2. Yêu cầu cần đạt về năng lực đặc thù

2.1. Yêu cầu cần đạt về kỹ năng tiếng Mông

2.1.1. Nghe hiểu

Bậc A		Bậc B
Trình độ A1	Trình độ A2	Trình độ B

a) Nghe và trả lời được các câu hỏi: Ai? Cái gì? Làm gì? Khi nào? Ở đâu?	a) Hiểu ý kiến của người khác trong hội thoại, biết đặt câu hỏi để phản hồi điều đã nghe	a) Hiểu được nội dung thuyết trình của người nói, tóm tắt được ý kiến của người nói
b) Nghe kể một câu chuyện có tranh minh họa và trả lời được các câu hỏi: Ai? Cái gì? Làm gì? Khi nào? Ở đâu?	b) Hiểu và tóm tắt được ý kiến trình bày của người khác.	b) Biết đặt câu hỏi về những vấn đề cần làm rõ hoặc những vấn đề cần thảo luận

2.1.2. Nói

Bậc A		Bậc B
Trình độ A1	Trình độ A2	Trình độ B

a) Dựa vào gợi ý, nói thành câu để giới thiệu ngắn về bản thân, gia đình.	a) Kể được câu chuyện đã nghe, đã đọc, biết sử dụng một số yếu tố của thể loại truyện để tăng tính hấp dẫn trong khi kể	a) Kể được câu chuyện đã nghe, đã đọc, biết thể hiện ý kiến cá nhân về câu chuyện để tăng tính hấp dẫn trong khi kể. Kể lại được một trải nghiệm đáng nhớ
b) Kể lại được một đoạn câu chuyện đơn giản đã đọc dựa vào các tranh minh họa và lời gợi ý dưới tranh.	b) Trình bày được rõ ràng ý kiến về một vấn đề trong đời sống. Biết sử dụng các cử chỉ, điệu bộ, nét mặt hoặc phương tiện nghe nhìn để tăng hiệu quả lời nói	b) Trình bày được rõ ràng ý kiến về một vấn đề trong đời sống. Biết trình bày ý kiến đánh giá, bình luận của cá nhân về vấn đề trình bày - Trình bày được báo cáo kết quả tìm hiểu, khảo sát về một vấn đề đáng quan tâm trong đời sống cộng đồng Môncó dùng phương tiện nghe nhìn hỗ trợ.
	c) Biết tham gia thảo luận trong nhóm, biết đặt câu hỏi và trả lời.	c) Biết tham gia thảo luận trong nhóm về một vấn đề cần có giải pháp thống nhất, biết đặt câu hỏi và trả lời.

2.1.3. Đọc hiểu

Bậc A		Bậc B
Trình độ A1	Trình độ A2	Trình độ B
a) Hỏi và trả lời được những câu hỏi đơn giản liên quan đến các chi tiết được thể hiện bằng lời và bằng tranh minh họa. (Ai? Cái gì? Con gì? Làm gì? Khi nào? Ở đâu? Vì sao?)	a) Trả lời được các câu hỏi về nội dung cơ bản của văn bản dựa vào gợi ý.	a) - Biết nhận xét nội dung bao quát của văn bản; biết phân tích các chi tiết tiêu biểu, đề tài, câu chuyện, nhân vật và mối quan hệ của chúng trong tính chỉnh thể của tác phẩm văn học. Phân tích và đánh giá được tình cảm, cảm xúc, cảm hứng chủ đạo mà người viết thể hiện qua tác phẩm văn học. - Xác định được những thông tin cốt lõi trong văn bản thông tin. - Xác định được những luận điểm, lí lẽ trong văn bản nghị luận - Xác định được ý nghĩa của văn bản. phân tích được mối quan hệ giữa các luận điểm, lí lẽ và bằng chứng, dựa vào các luận điểm, lí lẽ và bằng chứng trong văn bản để nhận biết

		được mục đích, quan điểm của người viết trong văn bản nghị luận.
b) Trả lời được các câu hỏi đơn giản về nội dung của văn bản dựa vào gợi ý, hỗ trợ.	b) Hiểu chủ đề của văn bản, thông điệp chính tác giả muốn truyền tải dựa trên gợi ý.	b) - Xác định được chủ đề, cảm hứng chủ đạo của tác phẩm văn học mục đích, quan điểm của người viết trong văn bản nghị luận ; thông tin cốt lõi và mục đích của văn bản thông tin.
	c) Hiểu trình tự sắp xếp các sự việc, thông tin trong văn bản, bố cục của văn bản	c) Hiểu được ý nghĩa một số yếu tố nghệ thuật trong tác phẩm văn học như : không gian, thời gian, cốt truyện, nhân vật, lời người kể chuyện và lời nhân vật, yếu tố của sử thi, truyện thần thoại - Hiểu được cách sắp xếp, trình bày luận điểm, lí lẽ và bằng chứng của tác giả trong văn bản nghị luận. - Hiểu được cách trình bày thông tin trong văn bản như: Trật tự thời gian, quan hệ nhân quả, mức độ quan trọng của đối tượng hoặc cách so sánh và đối chiếu.

	d) Nêu được các thông tin bổ ích đối với bản thân từ văn bản đã đọc.	d) Nêu được ý nghĩa hay tác động của tác phẩm văn học đối với quan niệm, cách nhìn, cách nghĩ và tình cảm của bản thân ; thể hiện được cảm xúc và sự đánh giá của cá nhân về tác phẩm văn học. - Liên hệ được thông tin trong văn bản thông tin với những vấn đề của xã hội đương đại.
--	---	--

2.1.4. Viết

Bậc A		Bậc B
Trình độ A1	Trình độ A2	Trình độ B
a) Viết đúng chữ viết thường, chữ ghi số (từ 1 đến 10 đó là: iz ,aoz, pêz, plâu, tsiz, trâu, shang, ziv, chuôx, câuv).	a) - Viết đúng chữ viết thường, chữ thay số (từ 10 đến 100); - Đặt dấu thanh đúng vị trí. - Viết đúng quy tắc chính tả các tiếng mở đầu bằng các chữ <i>c, k, g,gr,x,tr,s, sh, y, q, p, ph, f, mfl...</i>	a) Viết đúng chính tả trong các đoạn văn, bài văn, bài trình bày trên máy tính.

b) Đặt dấu thanh điệu đúng vị trí dấu luôn đứng ở cuối nguyên âm hoặc vần từ ứng dụng.		
	b) - Biết viết theo các bước: xác định nội dung viết (viết về cái gì); quan sát và tìm tư liệu để viết; hình thành ý chính cho đoạn, bài viết; viết đoạn, bài; chỉnh sửa (bố cục, dùng từ, đặt câu, chính tả). – Viết đoạn văn, bài văn thể hiện chủ đề, ý tưởng chính; đúng đặc điểm của loại văn bản; có mở đầu, triển khai, kết thúc; có liên kết. - Viết được đoạn văn, bài văn thuật việc, kể chuyện, miêu tả, thuyết minh	b) - Biết viết các loại văn bản bằng tiếng Mông đúng quy trình, bảo đảm các bước đã được hình thành và rèn luyện ở trình độ A2. - Viết đoạn văn nghị luận xã hội có luận điểm và lập luận - Viết được văn bản nghị luận về một vấn đề trong đời sống xã hội của người Mông, có hệ thống luận điểm, có lập luận, có đủ 3 phần.

2.2. Yêu cầu cần đạt về kiến thức tiếng Mông

Bậc A		Bậc B
Trình độ A1	Trình độ A2	Trình độ B

a) Ngữ âm và chữ viết Một số hiểu biết sơ giản về ngữ âm, chữ viết : âm, vần, thanh điệu, tiếng và chữ cái ghi âm, vần, thanh điệu, tiếng	a) Ngữ âm và chữ viết Quy tắc viết đúng một số từ dễ nhầm lẫn	
b) Từ vựng Mở rộng vốn từ về người, vật, hoạt động, đặc điểm tính chất gần gũi chứa những chữ cái ghi âm, chữ cái ghi vần, ghi thanh điệu mới học đọc. Mở rộng vốn từ theo chủ điểm <i>gia đình, trường học, thiên nhiên, bản làng</i> trong các bài nghe nói.	b) Từ vựng Những hiểu biết cơ bản về từ và cấu tạo từ, từ mượn, từ ngữ địa phương.	b) Từ vựng - Một số hiểu biết nâng cao về tiếng Mông : biện pháp tu từ, từ đồng âm. - Sử dụng từ hiệu quả trong nói và viết
c) Ngữ pháp - Sơ giản về câu, câu theo mục đích kể, hỏi, cảm thán, cầu khiến	c) Ngữ pháp Đặc điểm cơ bản của danh từ, động từ, tính từ ; cấu trúc câu và sử dụng câu theo mục đích giao tiếp.	c) Ngữ pháp - Sử dụng đại từ nhân xưng, - Sử dụng câu hỏi
d) Sự phát triển của ngôn ngữ và biến thể ngôn ngữ	d) Sự phát triển của ngôn ngữ và biến thể ngôn ngữ	d) Sự phát triển của ngôn ngữ và biến thể ngôn ngữ

Văn bản có ngôn ngữ kết hợp với hình ảnh.	- Từ địa phương trong tiếng Mông - Văn bản có ngôn ngữ kết hợp với hình ảnh, số liệu, biểu đồ, sơ đồ.	- Từ mượn trong tiếng Mông - Văn bản có ngôn ngữ kết hợp với hình ảnh, số liệu, biểu đồ, sơ đồ.
---	--	--

2.3. Yêu cầu cần đạt về hiểu biết văn hóa Mông

Bậc A		Bậc B
Trình độ A1	Trình độ A2	Trình độ B
a) Hiểu được một số câu ca dao, tục ngữ, câu chuyện ngắn, đoạn thơ của người Mông	a) Hiểu được một số câu chuyện, bài thơ viết bằng tiếng Mông. Nhận biết được vẻ đẹp của ngôn từ, nhân vật, hình ảnh trong câu chuyện, bài thơ viết bằng tiếng Mông.	a) Hiểu được một số câu chuyện, bài thơ viết bằng tiếng Mông. Nhận biết vẻ đẹp của ngôn từ, hình ảnh, ý nghĩa của biện pháp so sánh, nhân hóa trong câu chuyện, bài thơ viết bằng tiếng Mông.
b) Biết yêu gia đình, bản làng, thiên nhiên của người Mông	b) Hiểu biết về gia đình và dòng họ, bản làng, cảnh quan thiên nhiên địa phương, con người ở địa phương, nghệ thuật và thể thao đặc trưng cho văn hóa Mông, lễ hội, nghề nghiệp truyền thống ... Có những hành vi ứng xử phù hợp với văn hóa Mông,	b) Hiểu biết về phong tục tập quán, lễ hội, nghệ thuật, thể thao, tôn vinh các danh nhân, phát triển kinh tế địa phương, bảo vệ sức khỏe, bảo vệ môi trường ở cộng đồng người Mông... Có những hành vi ứng xử phù hợp

	phù hợp với quy định của pháp luật trong những lĩnh vực trên.	với văn hóa Mông và phù hợp với pháp luật trong những lĩnh vực trên.
--	---	--

2.4. Yêu cầu về Ngữ liệu dùng để học tiếng Mông

Để đáp ứng yêu cầu hình thành và phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh, ngữ liệu được lựa chọn bảo đảm các tiêu chí sau:

a) Phục vụ trực tiếp cho việc phát triển các phẩm chất và năng lực theo mục tiêu, yêu cầu cần đạt của chương trình.

b) Phù hợp với kinh nghiệm, năng lực nhận thức, đặc điểm tâm – sinh lí của học sinh ở từng cấp học, từng trình độ. Từ ngữ dùng làm ngữ liệu dạy tiếng được chọn lọc trong phạm vi vốn từ văn hoá, có ý nghĩa tích cực, bảo đảm mục tiêu giáo dục phẩm chất, giáo dục ngôn ngữ, giáo dục thẩm mỹ và phù hợp với tâm lí học sinh.

c) Có giá trị đặc sắc về nội dung và nghệ thuật, tiêu biểu về kiểu văn bản và thể loại, chuẩn mực và sáng tạo về ngôn ngữ.

d) Phản ánh được thành tựu về tư tưởng, văn hoá dân tộc của dân tộc Mông và các dân tộc trên đất nước Việt Nam; thể hiện tinh thần yêu nước, độc lập dân tộc, ý thức về chủ quyền quốc gia, ý thức đoàn kết dân tộc trong đại gia đình các dân tộc Việt Nam; có tính nhân văn, giáo dục lòng nhân ái, khoan dung, tình yêu chân thiện mỹ, tình yêu thiên nhiên, hướng đến những giá trị phổ quát của nhân loại.

VI. Nội dung giáo dục

1. Nội dung khái quát

Nội dung cốt lõi của môn Tiếng Mông bao gồm :

- Các kĩ năng ngôn ngữ : nghe, nói, đọc, viết
- Kiến thức tiếng Mông
- Hiểu biết về văn hóa Mông
- Ngữ liệu học tiếng Mông (văn bản dùng để nghe, nói, đọc, viết)

2. Nội dung cụ thể

Trình độ A1. Năm học thứ 1

Yêu cầu cần đạt	Nội dung
Nghe – Hiểu được những từ và cụm từ thông dụng trong giao tiếp như: Cảm ơn, xin lỗi bằng tiếng Mông. - Hiểu nghĩa của từ, nội dung của câu.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1.1. Âm, vần, thanh điệu, tiếng, từ và câu: - Nguyên âm: (11) a, ă, â, e, ê, i, o, ô, ơ, u, ư - Phụ âm đơn: b, c, đ, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, x, w, z, y - Phụ âm ghép đôi: bl, ch, cx, đh, đr, fl, gr, hl, hm, hn, kh, kr, mn, mf, nd, ng, nh
Nói - Phát âm chính xác các phụ âm, vần, các từ và cụm từ đã học. - Hỏi và trả lời các câu hỏi thường dùng trong lớp học.	

-Nói và đáp lại được lời chào hỏi, xin phép, cảm ơn, xin lỗi, phù hợp với đối tượng người nghe và với phong tục của người Mông. Yêu cầu cơ bản cần đạt: -Nói đủ to, rõ ràng. -Phân biệt được các âm , vần đã học giữa tiếng Mông và tiếng Việt.	- Vần: ai, ang, ao, ăng, âu, ei, eng, eo, êi, ênh, êu, iê, iêng, inh, oa, oai, oang, ôi, ông, ơu, ui, uê, uênh, uô, ung. - Bảng chữ cái tiếng Mông 1.2. Quy tắc chính tả phân biệt: <i>c</i> và <i>k</i>; <i>g</i> và <i>gr</i>; <i>j</i> và <i>z</i>; thanh điệu: <i>k, l, s, r, v, x, z</i> (dùng phụ âm để ghi thanh điệu) 2. Vốn từ theo chủ điểm: Từ chỉ sự vật, hoạt động, đặc điểm gần gũi, dễ hiểu 4.1. Từ xưng hô thông dụng khi giao tiếp ở nhà và ở trường
Đọc - Phát âm tương đối rõ các phụ âm khác tiếng Việt, phụ âm ghép đôi, phụ âm có tiền âm, có giới âm. - Phân biệt được các âm, vần giống nhau và khác nhau giữa tiếng Mông và tiếng Việt. - Đọc được các âm đã học tốc độ khoảng 15 tiếng/ phút.	4.2. Một số nghi thức giao tiếp thông dụng: chào hỏi, giới thiệu, cảm ơn, xin lỗi, xin phép 5. Thông tin bằng hình ảnh (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ) II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG - Tục ngữ, đồng dao, ca dao, đoạn thơ - Câu chuyện, nhân vật trong chuyện
Viết	III. NGŨ LIỆU 1. Bảng chữ cái tiếng Mông

- Viết vị trí dấu thanh điệu luôn đặt cuối nguyên âm hoặc vần trong từ ứng dụng....(ví dụ: nav, txir, pus, zourv...) và dấu ngắt câu. -Viết đúng các nét chữ, ghép đúng các từ trong câu. Tốc độ viết khoảng 10 – 15 chữ trong 15 phút.	2. Từ khóa, câu ứng dụng có chứa âm, vần, thanh điệu, tiếng, từ có liên quan trong bài học 3. Hình ảnh: trang phục, đồ dùng của người Mông và các con vật quen thuộc (Ở dưới mỗi hình ảnh có lời giải thích)
--	--

Trình độ A1. Năm học thứ 2

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe - Hiểu được câu hỏi và những thông tin cá nhân, ví dụ: tên bố, tên mẹ, địa chỉ. - Hiểu được các đoạn hội thoại ngắn, rất đơn giản, quen thuộc. - Hiểu được những từ và cụm từ thông dụng trong giao tiếp như: Chào hỏi, cảm ơn, xin lỗi bằng tiếng Mông. - Hiểu nghĩa của từ, nội dung của câu. - Hiểu được câu hỏi về thông tin các nhân như: tên, tuổi, địa chỉ.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG Ngữ âm và chữ viết 1.1. Âm, chữ cái ghi âm, tiếng, từ và câu 1.2. Phụ âm ghép đôi (tiếp) nj, nq, nr, nt, nx, ny, nz, ph, pl, sh, th, tr, ts, tx 1.3. Phụ âm ghép ba hmn, hnh, mfl, nkh, nkr, nth 1.4. Quy tắc chính tả phân biệt: nq và nr; nx và ny; nj và nz; s và sh; ch, tr, ts và tx; hm, hn và hmn; nkh và nkr

Nói - Phát âm chính xác các phụ âm, vần, các từ và cụm từ đã học. - Nói được những câu chỉ dẫn và đề nghị đơn giản. - Nói đủ to, rõ ràng. - Phân biệt được vị trí phát âm các âm, vần đã học và sự khác nhau giữa tiếng Mông và tiếng Việt.	2. Vốn từ theo chủ điểm Mỗi bài học có số lượng từ khoảng 10 đến 20 từ 3.1. Từ chỉ sự vật, hoạt động, tính chất 3.2. Công dụng của dấu chấm, dấu chấm hỏi, dấu chấm than: đánh dấu kết thúc câu 4.1. Hội thoại: - Lắng nghe: đối thoại - Một số nghi thức giao tiếp thông dụng ở nhà và ở trường: đề nghị đơn giản để thực hiện. 4.2. Từ vựng - Cung cấp khoảng 120 – 200 từ vựng, bao gồm cả từ khóa và từ ứng dụng. 5. Thông tin bằng hình ảnh (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ) II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG
Đọc - Phát âm tương đối rõ các phụ âm ghép đôi, ghép ba. - Phân biệt được phụ âm có tiền âm, có giới âm, phụ âm đầu lưỡi chân răng, cuống lưỡi hàm mềm hay âm tắc sát khi đọc. - Nhận biết đúng các âm và chữ cái ghi âm, ghi thanh điệu, ghi các vần trong tiếng Mông. - Phát âm đúng các âm, các vần thông thường và một vài âm, vần khó. - Đọc được đoạn ngắn tốc độ khoảng 20 tiếng/ phút.	

Viết – Viết đúng chính tả câu, từ ứng dụng. -Biết ghép các phụ âm với vần cho sẵn thành từ có nghĩa. Yêu cầu cơ bản cần đạt: -Viết đúng các nét chữ, ghép đúng các từ trong câu, Tốc độ viết khoảng 20 – 25 chữ trong 15 phút.	1. Thành ngữ, tục ngữ, đồng dao 2. Hình dáng, điệu bộ, lời thoại của nhân vật III. NGŨ LIỆU 1. Văn bản văn học - Đồng dao, ca dao, tục ngữ - Đoạn thơ, bài thơ Độ dài của văn bản truyện khoảng 40 – 60 chữ, thơ khoảng 30 chữ 2. Văn bản thông tin: giới thiệu những sự vật, sự việc gần gũi với học sinh; văn bản hướng dẫn một hoạt động đơn giản. Độ dài của văn bản khoảng 60 chữ.
---	--

Trình độ A1. Năm học thứ 3

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung giáo dục
Nghe - Nghe hiểu các thông báo, hướng dẫn, yêu cầu, trong lớp học.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. - Cách viết nhan đề văn bản

+ Hiểu được những từ, câu quen thuộc, những thông báo thật ngắn, đơn giản, được diễn đạt rõ ràng liên quan đến bản thân. Yêu cầu cơ bản cần đạt: - Nghe và trả lời được các câu hỏi: Ai? Cái gì? Làm gì? Khi nào? Ở đâu? - Nghe kể một câu chuyện có tranh minh họa và trả lời được các câu hỏi: Ai? Cái gì? Làm gì? Khi nào? Ở đâu?	- Quy tắc viết hoa: Viết hoa chữ cái đầu câu, viết hoa tên riêng 2. Mở rộng vốn từ theo chủ điểm 3.1. Từ chỉ sự vật, hoạt động, tính chất 3.2. Sơ giản về câu kể, câu hỏi, câu khiến, câu cảm: nhận diện câu qua dấu câu, qua từ đánh dấu kiểu câu và công dụng của từng kiểu câu 4.1. Hội thoại: lắng nghe, trả lời được những câu hỏi đơn giản 4.2. Đoạn văn (tận dụng những kiến thức về đoạn văn ở môn Tiếng Việt : đoạn văn kể lại một sự việc, đoạn văn miêu tả ngắn, đơn giản theo gợi ý, đoạn văn nói về tình cảm của mình với những người thân yêu, đoạn văn giới thiệu loài vật, đồ vật 5. Thông tin bằng hình ảnh (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ)
Nói - Phát âm rõ, chính xác các từ và nói đúng ngữ điệu các mẫu câu đã học. - Trao đổi được với các bạn cùng học những thông tin về các chủ đề đơn giản đã học. - Kể lại được một đoạn câu chuyện đơn giản đã đọc dựa vào các tranh minh họa và lời gợi ý dưới tranh.	II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. Câu chuyện, bài thơ, thành ngữ, tục ngữ, những lời răn dạy

Đọc - Đọc hiểu nghĩa của từ, nội dung của câu văn, đoạn văn. - Đọc trơn tiếng, từ, cụm từ, câu, nghỉ hơi ở chỗ có dấu câu. - Hỏi và trả lời được những câu hỏi đơn giản liên quan đến các chi tiết được thể hiện bằng lời và bằng tranh minh họa. (Ai? Cái gì? Làm gì? Khi nào? Ở đâu?)	2. Suy nghĩ của nhân vật trong chuyện. III. NGŨ LIỆU 1.1. Văn bản văn học - Cổ tích, ngụ ngôn, truyện ngắn, truyện tranh, đoạn văn miêu tả - Đoạn thơ, bài thơ Độ dài của văn bản: truyện và đoạn văn miêu tả khoảng 60 – 70 chữ, thơ khoảng 30 – 40 chữ 2. Văn bản thông tin: giới thiệu những sự vật, sự việc gần gũi với học sinh. Độ dài của văn bản khoảng 70 chữ
Viết -Viết đúng chính tả các câu đơn giản. -Viết những đoạn văn đơn giản kể về các hoạt động thường ngày của bản thân, của bạn bè hay người thân. - Đặt dấu thanh đúng vị trí dấu luôn đứng cuối vần ứng dụng. - Viết đúng chữ viết thường. - Viết đúng các chữ ghi số (từ 1 đến 10 đó là: iz, aoz, pêz, plâuz, tsiz, trâu, shang, ziv, chuôx, câuy).	

Trình độ A1. Năm học thứ 4

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe - Nhận biết chính xác sự giống và khác nhau giữa các âm vần tiếng Mông khi nói cũng như khi viết. - Nghe và kể lại được câu chuyện đã học, đã đọc một cách rõ ràng, diễn cảm qua cử chỉ, điệu bộ tạo được sự hấp dẫn, cuốn hút người nghe.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1.1. Mở rộng Vốn từ theo chủ điểm 1.2. Từ chỉ sự vật, hoạt động, tính chất (tiếp tục năm thứ hai, năm thứ ba) 2.1. Sơ giản về câu kể, câu hỏi, câu khiến, câu cảm (tiếp tục năm thứ ba) 2.2. Công dụng của dấu gạch ngang, dấu ngoặc kép; dấu hai chấm (tận dụng kiến thức đã học trong TV)
Nói - Phát âm chính xác các từ và nói đúng ngữ điệu các mẫu câu đã học. Nói đủ to, rõ ràng thành câu, trả lời được câu hỏi đơn giản. - Dùng từ khi nói đảm bảo tính văn hóa, không sử dụng các từ thô tục khi nói chuyện. Hiểu nghĩa của từ và nội dung của đoạn văn.	3.1. Biện pháp tu từ so sánh: Đặc điểm và tác dụng 3.2. Sơ giản về đoạn văn và văn bản có nhiều đoạn: dấu hiệu nhận biết (tận dụng kiến thức ở môn Tiếng Việt) 3.3. Kiểu văn bản và thể loại Tận dụng kiến thức ở môn Tiếng Việt : Đoạn văn kể lại một sự việc đã học hoặc đã làm, đoạn văn chia sẻ cảm xúc,

Đọc - Đọc đúng, rõ ràng các từ trong bài. - Hiểu được câu chuyện giáo viên kể, kể lại được những đoạn hay câu chuyện đã học. - Đọc được đoạn văn ngắn có chứa các từ đã học tốc độ từ 25 – 30 chữ/15 phút không mắc quá 4 lỗi/30 chữ.	tình cảm, đoạn văn giới thiệu về đồ vật, văn bản thuật lại một hiện tượng gồm 2 – 3 sự việc 4. Thông tin bằng hình ảnh, số liệu (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ)
Viết -Viết những đoạn văn đơn giản về địa danh ở địa phương, ví dụ viết kể về quê hương của bản thân hay những địa danh mà mình đã biết. - Viết được những thông báo đơn giản theo trình tự thời gian, không gian về lĩnh vực quen thuộc, ví dụ: tả quang cảnh cánh đồng lúa chín, cảnh bản làng, cảnh trường học trong giờ ra chơi. -Viết đúng chính tả đoạn văn ngắn tốc độ từ 30 -35 chữ/15 phút không mắc quá 5 lỗi .	II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. Câu chuyện, bài thơ, tục ngữ, thành ngữ, đồng dao 2. Tình cảm giữa các nhân vật trong truyện 3. Bài học rút ra từ từ văn bản III. NGŨ LIỆU 1. Văn bản văn hóa, văn học - Cổ tích, truyện cười, truyện ngụ ngôn, truyện tranh, đoạn văn miêu tả, ca dao, tục ngữ, thành ngữ, lời răn dạy, câu đố - Đoạn thơ, bài thơ Độ dài của văn bản: truyện và đoạn văn miêu tả khoảng 70 – 90 chữ, thơ khoảng 40 – 50 chữ 2. Văn bản thông tin: giới thiệu những sự vật, sự việc gần gũi với học sinh. Độ dài của văn bản: khoảng 80 chữ

Trình độ A1. Năm học thứ 5

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe -Hiểu nội dung của lời đối thoại trong giao tiếp. -Hiểu những câu chuyện đơn giản khi nghe thầy cô kể. -Hiểu nội dung những văn bản phổ biến khoa học đơn giản, những thông tin ngắn trên truyền thanh, truyền hình bằng tiếng Mông. - Hiểu ý kiến của người khác trong hội thoại, biết đặt câu hỏi để phản hồi điều đã nghe. Hiểu và tóm tắt được ý kiến trình bày của người khác. Hiểu chủ đề của văn bản, thông điệp chính tác giả muốn truyền tải dựa trên gợi ý.	I. KIẾN THỨC MÔNG 1. Mở rộng vốn từ theo chủ điểm 2.1. Nghĩa của một số thành ngữ, tục ngữ dễ hiểu 2.2. Chọn từ ngữ để biểu đạt ý tưởng hay. 3.1. Đoạn văn Tận dụng kiến thức đã học ở môn TV : đoạn văn miêu tả ngắn, đơn giản theo gợi ý, đoạn văn nói về tình cảm của mình với những người thân yêu 4. Thông tin bằng hình ảnh (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ)
Nói -Thuật lại được nội dung chính các mẫu chuyện ngắn, các văn bản phổ biến khoa học phù hợp với trình độ học sinh. - Biết dùng lời nói phù hợp với hoàn cảnh giao tiếp.	II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. Qua ngữ liệu nghe, nói, đọc, viết có những hiểu biết văn hóa Mông thể hiện trong gia đình và dòng họ, bản làng, trong cảnh quan thiên nhiên địa phương, trong

- Kể lại đầy đủ, rõ ràng nội dung câu chuyện đã nghe, đã học. - Kể được câu chuyện đã nghe, đã đọc. Biết sử dụng các cử chỉ, điệu bộ, nét mặt hoặc phương tiện nghe nhìn để tăng hiệu quả lời nói, biết tham gia thảo luận nhóm và đặt câu hỏi để làm sáng tỏ những điều chưa rõ.	trang phục, món ăn, ngày hội ... và những hành vi ứng xử phù hợp với văn hóa Mông trong lĩnh vực trên 2. Câu chuyện, bài thơ III. NGŨ LIỆU 1. Văn bản văn học - Cổ tích, ngụ ngôn, truyện ngắn, truyện tranh, đoạn văn miêu tả - Đoạn thơ, bài thơ Độ dài của văn bản: truyện và đoạn văn miêu tả khoảng 70 – 100 chữ, thơ khoảng 40 – 60 chữ 2. Văn bản thông tin: giới thiệu những sự vật, sự việc gần gũi với học sinh; văn bản hướng dẫn một hoạt động đơn giản; thông báo ngắn tờ khai in sẵn. Độ dài của văn bản khoảng 70 chữ 3. Văn bản dịch khoảng 10%
Đọc - Đọc đúng, rõ ràng lưu loát đoạn văn, bài thơ ngắn, trả lời được các câu hỏi về nội dung bài học. - Học thuộc lòng một số bài tục ngữ, ca dao Mông. - Trả lời được các câu hỏi về nội dung cơ bản của văn bản dựa vào gợi ý. Hiểu được bố cục của văn bản. - Nêu được các thông tin bổ ích đối với bản thân từ văn bản đã đọc.	
Viết - Viết đúng, rõ ràng các nét chữ Mông.	

- Nhìn – chép; nghe – viết đúng chính tả bài văn có độ dài 45 – 50 chữ/15 phút, trình bày bài viết đúng quy định. Biết phát hiện và sửa lỗi chính tả khi viết. - Viết được một đoạn văn ngắn khoảng 50 chữ/15 phút. - Viết đúng chữ viết thường, chữ thay số (từ 10 đến 100); - Viết đúng chính tả các tiếng mở đầu bằng các chữ <i>c, k, g, gr, x, r, s, sh, y, q.p, ph, f, mfl...</i> Viết được đoạn văn, bài văn thuật, miêu tả, kể chuyện.	
---	--

Trình độ A2. Năm học thứ 6

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe - Nhận biết chính xác các phụ âm tiếng Mông khi nói cũng như khi viết. Hiểu chính xác nội dung của lời đối thoại trong giao tiếp. Hiểu chủ đề của văn bản. Yêu cầu cơ bản cần đạt:	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. Mở rộng vốn từ theo chủ điểm 2.1 Từ đồng âm khác nghĩa 2.2 Từ đa nghĩa và nghĩa của từ đa nghĩa trong văn bản 2.3 Biện pháp tu từ nhân hóa: đặc điểm và chức năng

-Nghe và kể lại được câu chuyện đã học, đã đọc một cách rõ ràng, diễn cảm qua cử chỉ, điệu bộ tạo được sự hấp dẫn, cuốn hút người nghe. -Hiểu nội dung những văn bản phổ biến khoa học, những thông tin trên truyền thanh, truyền hình bằng tiếng Mông.	3.1 Tận dụng kiến thức về đoạn văn ở môn Ngữ văn: dấu hiệu nhận biết, câu chủ đề của đoạn văn, đặc điểm và chức năng của đoạn văn 3.2 Tận dụng kiến thức về đoạn văn ở môn Ngữ văn : cấu trúc 3 phần (mở bài, thân bài, kết bài) 3.3. Kiểu văn bản và thể loại
Nói -Trình bày được ý kiến về một vấn đề trong đời sống. -Kể được một câu truyện cổ tích đã học một cách sinh động. -Trình bày được một vài ý kiến về các vấn đề trong đời sống.	Tận dụng kiến thức về kiểu loại văn bản ở môn Ngữ văn : bài văn kể lại một câu chuyện đã học, đã đọc hoặc đã được chứng kiến, đoạn văn thể hiện tình cảm, cảm xúc về một nhân vật, đoạn văn nêu ý kiến về một câu chuyện, nhân vật hay một sự việc, nêu lý do vì sao có ý kiến như vậy 4. Thông tin bằng hình ảnh, số liệu (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ)
Đọc -Nhận biết được một số yếu tố của truyện cổ tích, thần thoại Mông. -Nhận biết được một số yếu tố về nhân vật, lời người kể chuyện và lời nhân vật.	II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. Qua những ngữ liệu học nghe, nói, đọc, viết học sinh có những hiểu biết về gia đình và dòng họ, bản làng, cảnh quan thiên nhiên địa phương, con người ở địa phương, nghệ thuật và thể thao đặc trưng cho văn hóa Mông, lễ hội, nghề nghiệp

- Nhận biết và nêu tác dụng của các yếu tố tự sự và miêu tả trong thơ. Học thuộc lòng một số đoạn thơ, bài thơ yêu thích.	truyền thống ... Có những hành vi ứng xử phù hợp với văn hóa Mông, phù hợp với quy định của pháp luật trong những lĩnh vực trên.
Viết -Viết được bài văn tả cảnh sinh hoạt. - Bước đầu biết viết văn bản thuyết minh thuật lại một sự kiện mà bản thân được chứng kiến hoặc tham gia. -Bước đầu biết tóm tắt nội dung chính của một số văn bản đơn giản đã học. -Dịch được một đoạn văn bản ngắn khoảng 30/15 phút từ tiếng Mông sang tiếng Việt.	2. Tận dụng kiến thức trong môn Ngữ văn về chủ đề văn bản 3. Tận dụng kiến thức trong môn Ngữ văn về : câu chuyện, bài thơ, tục ngữ, thành ngữ 4. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về chi tiết, thời gian, địa điểm trong câu chuyện, hình ảnh trong thơ III. NGỮ LIỆU 1. Văn bản văn học - Truyện cổ, ngụ ngôn, truyện ngắn, đoạn văn miêu tả - Đoạn thơ, bài thơ, ca dao, tục ngữ, thành ngữ Độ dài văn bản: truyện khoảng 120 – 150 chữ, bài văn miêu tả khoảng 120 chữ, thơ khoảng 50 – 70 chữ 2. Văn bản thông tin - Giới thiệu sự vật, sự việc gần gũi với học sinh

	- Văn bản hướng dẫn một hoạt động đơn giản, chỉ dẫn các bước thực hiện một công việc hoặc cách làm, cách sử dụng một sản phẩm. Độ dài của văn bản khoảng 80 chữ. 3. Văn bản dịch khoảng 15%
--	---

Trình độ A2. Năm học thứ 7

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe -Biết thảo luận trong nhóm về một vấn đề trong cuộc sống, xác định được những điểm thống nhất và khác biệt giữa các thành viên trong nhóm để tìm cách giải quyết. -Biết trao đổi một cách xây dựng và biết tôn trọng những ý kiến khác biệt. -Nghe và toám tắt được các ý chính do người khác trình bày.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. Mở rộng vốn từ theo chủ điểm 2.1. Nghĩa của một số thành ngữ, tục ngữ dễ hiểu 2.2. Danh từ, động từ, tính từ: đặc điểm và chức năng 2.3. Đại từ, kết từ: đặc điểm và chức năng 2.4. Trợ từ: đặc điểm và chức năng 3.1. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về câu đơn và câu ghép: đặc điểm và chức năng 3.2. Đoạn văn
Nói	

-Biết kể lại một câu truyện cổ của dân tộc Mông, có thái độ phù hợp với tình tiết trong truyện. -Biết sử dụng cách nói dí dỏm hài hước trong khi nói và nghe. Trình bày được ý kiến về một vấn đề đời sống, nêu rõ ý kiến và các lí lẽ, bằng chứng thuyết phục.Tóm tắt được nội dung bài học.	- Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về đoạn văn : đoạn văn kể lại một sự việc bản thân đã chứng kiến, đoạn văn kể về bản làng, quê hương, đoạn văn thể hiện tình cảm, cảm xúc của nhân vật, cảm xúc trước một sự việc hoặc bài thơ, câu chuyện - Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về bài văn : bài văn giải thích về một hiện tượng tự nhiên
Đọc -Đọc chính xác bài học, âm giọng phù hợp, diễn cảm.Tìm nghĩa một số từ mới, hiểu được phương ngữ vùng và phương ngữ giữa các ngành Mông. - Biết dịch một số đoạn văn, bài thơ từ tiếng Mông sang tiếng Việt và ngược lại, có độ dài 60 – 80 từ/15 phút Yêu cầu cơ bản cần đạt: Phát âm rõ ràng để người nghe có thể hiểu được một cách tương đối dễ dàng, sử dụng đúng âm điệu và ngữ điệu tiếng Mông.	4. Thông tin bằng hình ảnh (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ) II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. Qua những ngữ liệu học nghe, nói, đọc, viết học sinh có những hiểu biết về gia đình và dòng họ, bản làng, cảnh quan thiên nhiên địa phương, con người ở địa phương, nghệ thuật và thể thao đặc trưng cho văn hóa Mông, lễ hội, nghề nghiệp truyền thống ... Có những hành vi ứng xử phù hợp với văn hóa Mông, phù hợp với quy định của pháp luật trong những lĩnh vực trên. 2. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về chủ đề

Viết - Ghi chép được nội dung chính khi nghe, khi đọc hoặc ghi chép nội dung bài học. - Viết được một đoạn văn hoặc bài văn ngắn kể về bản làng mình, viết được bài phát biểu cảm tưởng cá nhân trước một phong cảnh thiên nhiên đẹp. ví dụ: Tả về mùa lúa chín trên cánh đồng ruộng bậc thang. -Viết đúng chính tả những phụ âm khó các từ, cụm từ thường gặp. - Sử dụng đúng dấu câu, dùng đúng thanh điệu Mông.	3. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : hình dáng, điệu bộ, lời thoại của nhân vật trong chuyện, kịch bản, tình cảm, thái độ giữa các nhân vật 4. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : chi tiết và mối liên hệ giữa các chi tiết trong văn bản văn học, hình ảnh trong thơ III. NGỮ LIỆU 1. Văn bản văn học - Truyện cổ, ngụ ngôn, truyện ngắn; đoạn văn miêu tả - Đoạn thơ, bài thơ, ca dao, tục ngữ, thành ngữ Độ dài văn bản: truyện khoảng 130 – 160 chữ, bài văn miêu tả khoảng 130 – 150 chữ, thơ khoảng 60 – 80 chữ 2. Văn bản thông tin: Văn bản giải thích về một hiện tượng tự nhiên, văn bản kể lại một sự kiện, sơ đồ tóm tắt nội dung. Độ dài của văn bản khoảng 90 chữ 3. Văn bản dịch khoảng 15%
---	---

Trình độ A2. Năm học thứ 8

Yêu cầu cần đạt	Nội dung
Nghe - Hiểu và tóm tắt được ý kiến trình bày của người khác. - Biết tham gia thảo luận trong nhóm nhỏ về một vấn đề cần có giải pháp thống nhất, biết đặt câu hỏi và trả lời. + Học sinh phát âm được rõ ràng để người nghe hiểu được một cách tương đối dễ dàng. Sử dụng đúng ngôn ngữ Mông.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. Mở rộng vốn từ theo chủ điểm 2.1 Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : Từ đơn, từ phức, từ ghép, từ láy, nghĩa của một số thành ngữ, tục ngữ 2.2. Từ vay mượn và từ ngữ địa phương 2.3 Biện pháp tu từ ẩn dụ: đặc điểm và chức năng 3.1 Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : các thành phần chính của câu, mở rộng thành phần chính của câu. 3.2. Lựa chọn từ ngữ và một số cấu trúc câu phù hợp với việc thể hiện nghĩa của văn bản 4. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : văn bản, đặc điểm và chức năng của văn bản, văn bản miêu tả, văn bản
Nói -Giải thích được diễn biến một hoạt động nhất định bằng những từ ngữ đơn giản, ví dụ: Biết cách miêu tả quang cảnh sân trường trong giờ ra chơi, biết giới thiệu cảnh đẹp của quê hương. – Trình bày được rõ ràng ý kiến về một vấn đề trong đời sống. Biết sử dụng các cử chỉ, điệu bộ, nét mặt hoặc phương tiện nghe nhìn để tăng hiệu quả lời nói. -Nói đúng âm điệu, cử chỉ hành động phù hợp với hoàn cảnh của câu chuyện.	

Đọc – Đọc đúng và rõ ràng đoạn văn hoặc văn bản ngắn. -Biết cách đọc các loại văn bản hành chính, báo chí, phù hợp với thể loại của nội dung văn bản. Tốc độ đọc khoảng 50 - 70 tiếng trong 1 phút. Biết ngắt hơi ở chỗ có dấu phẩy, dấu kết thúc câu hay ở chỗ kết thúc dòng thơ. - Cung cấp cho học sinh khoảng 150 từ. - Hiểu được cơ bản nội dung câu chuyện ngắn phù hợp với lứa tuổi. - Đặt câu hỏi đơn giản về nội dung hoặc hình thức của bài. – Thuộc lòng 4 – 5 đoạn thơ hoặc bài thơ đã học, mỗi đoạn thơ, bài thơ có độ dài khoảng 25– 30 chữ.	thuyết minh, bản giới thiệu về bản thân, gia đình, nhà trường, bản làng 5. Thông tin bằng hình ảnh (phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ) II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. Qua những ngữ liệu học nghe, nói, đọc, viết học sinh có những hiểu biết về gia đình và dòng họ, bản làng, cảnh quan thiên nhiên địa phương, con người ở địa phương, nghệ thuật và thể thao đặc trưng cho văn hóa Mông, lễ hội, nghề nghiệp truyền thống ... Có những hành vi ứng xử phù hợp với văn hóa Mông, phù hợp với quy định của pháp luật trong những lĩnh vực trên. 2. Tận dụng những kiến thức ở môn Ngữ văn về : truyện và cốt truyện, nhân vật và lời nói, suy nghĩ, hành động của nhân vật, chủ đề của truyện, bài thơ và chủ đề của bài thơ
Viết -Viết đúng quy tắc các tiếng phụ âm chứa 2,3 ký tự ghép thành. – Biết viết theo các bước: xác định nội dung viết (viết về cái gì); quan sát và tìm tư liệu để viết; hình thành ý chính cho đoạn, bài viết; viết đoạn, bài; chỉnh sửa (bổ cục, dùng từ, đặt câu, chính tả).	III. NGŨ LIỆU 1. Văn bản văn học - Truyền thuyết, cổ tích, truyện ngắn

– Viết đoạn văn, bài văn thể hiện chủ đề, ý tưởng chính; phù hợp với yêu cầu về kiểu, loại văn bản; có mở đầu, triển khai, kết thúc; các câu, đoạn có mối liên kết với nhau. – Viết được bài văn kể lại câu chuyện đã đọc, đã nghe hoặc viết đoạn văn tưởng tượng dựa vào câu chuyện đã đọc, đã nghe.	- Đoạn thơ, bài thơ Độ dài của văn bản: truyện và đoạn văn miêu tả khoảng từ 140 – 180 chữ, thơ khoảng 70 – 90 chữ 2. Văn bản thông tin: văn bản tường trình, văn bản giới thiệu quy tắc, luật lệ trong hoạt động. Độ dài của văn bản khoảng 100 chữ 3. Tỉ lệ văn bản dịch : 25%
--	---

Trình độ A2. Năm học thứ 9

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe -Nghe và ghi chép tóm tắt được những nội dung cơ bản cuộc thoại về những chủ đề quen thuộc. - Nắm được nội dung chính mà nhóm đã trao đổi, thảo luận. - Trình bày lại được nội dung đó. - Hiểu ý kiến của người khác trong hội thoại, biết đặt câu hỏi để phản hồi điều đã nghe	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. Mở rộng vốn từ theo chủ điểm 2.1. Từ tượng hình và từ tượng thanh: đặc điểm và chức năng 2.2. Nghĩa của một số thành ngữ và tục ngữ tương đối thông dụng 2.3 Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : Từ ngữ toàn dân và từ ngữ địa phương (chức năng và giá trị), biệt ngữ xã hội

-Hiểu và tóm tắt được ý kiến trình bày của người khác.	(chức năng và giá trị)
Nói -Trình bày được ý kiến về một sự việc có tính thời sự. - Biết kể một câu chuyện có bối cảnh, nhân vật, cốt truyện... - Thuyết minh được về một thắng cảnh hay một di tích lịch sử ở địa phương. - Biết thảo luận một vấn đề đáng quan tâm trong đời sống phù hợp với lứa tuổi. -Trình bày được rõ ràng ý kiến về một vấn đề trong đời sống. Biết sử dụng các cử chỉ, điệu bộ, nét mặt hoặc phương tiện nghe nhìn để tăng hiệu quả lời nói. -Kể được câu chuyện đã nghe, đã đọc, biết sử dụng một số yếu tố của thể loại truyện để tăng tính hấp dẫn trong khi kể	3.1. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : câu kể, câu hỏi, câu khiến, câu cảm; câu khẳng định và câu phủ định (đặc điểm và chức năng) 3.2. Biện pháp tu từ đảo ngữ: đặc điểm và chức năng 3.3. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : nghĩa tường minh và nghĩa hàm ẩn của câu 4.1. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : đoạn văn diễn dịch, đoạn hỗn hợp 4.2. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : văn bản tự sự (bài văn kể lại một hoạt động xã hội); văn bản thuyết minh (giới thiệu về một danh lam thắng cảnh hay một di tích lịch sử của địa phương), bài văn miêu tả con vật, cây cối, thiên nhiên, con người, bài văn biểu cảm (ghi lại cảm xúc khi đọc đoạn thơ, bài bài văn) 4.3. Thông tin bằng hình ảnh: hình ảnh, số liệu... II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG

-Biết tham gia thảo luận nhóm và đặt câu hỏi để thảo luận.	
Đọc - Đọc đúng các tiếng, từ, câu trong văn bản. Đọc rõ ràng đoạn văn, văn bản ngắn, biết ngắt nghỉ hơi ở chỗ có dấu câu, ở cuối câu thơ. - Trả lời được những câu hỏi về nội dung văn bản, xác định được chủ đề của văn bản dựa vào gợi ý. - Hiểu điều tác giả muốn nói qua bài thơ, câu chuyện - Hiểu được trình tự của các sự việc hoặc chi tiết trong văn bản - Nêu được suy nghĩ, tình cảm của bản thân sau khi đọc văn bản - Nêu được cách ứng xử của bản thân khi gặp tình huống tương tự như tình huống nêu trong văn bản - Thuộc 4-5 đoạn thơ hoặc bài thơ đã học, độ dài của đoạn thuộc khoảng 30 – 40 chữ	1. Qua những ngữ liệu học nghe, nói, đọc, viết học sinh có những hiểu biết về gia đình và dòng họ, bản làng, cảnh quan thiên nhiên địa phương, con người ở địa phương, nghệ thuật và thể thao đặc trưng cho văn hóa Mông, lễ hội, nghề nghiệp truyền thống ... Có những hành vi ứng xử phù hợp với văn hóa Mông, phù hợp với quy định của pháp luật trong những lĩnh vực trên. 2. Tận dụng kiến thức ở môn Ngữ văn về : câu chuyện, bài thơ, đề tài và chủ đề, chuyện có thật, chuyện tưởng tượng III. NGỮ LIỆU 1. Văn bản văn học - Truyện cổ, ngụ ngôn, truyện ngắn; bài văn miêu tả - Đoạn thơ, bài thơ, ca dao, thành ngữ, tục ngữ Độ dài của văn bản: truyện khoảng 150 – 200 chữ, bài văn miêu tả khoảng 150 – 180 chữ 2. Văn bản thông tin: văn bản giới thiệu về loài vật, đồ vật; văn bản chỉ dẫn các bước thực hiện một công việc hoặc cách làm, cách sử dụng một sản phẩm, văn bản giải thích về hiện tượng

Viết - Viết được bài văn miêu tả con vật, cây cối, thiên nhiên, đất nước, con người Việt Nam.	tự nhiên; một di tích lịch sử hoặc một danh lam thắng cảnh. Độ dài khoảng 80 – 120 chữ 3. Văn bản dịch khoảng 30%
---	--

Trình độ B. Năm học thứ 10

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe -Nghe và nắm bắt được nội dung các bài nói chuyện, các bài thuyết trình. -Biết nhận xét về nội dung và hình thức thuyết trình. -Biết phân biệt một số phương ngữ giữa các ngành Mông, các vùng Mông. - Luôn tôn trọng và lắng nghe người nói, người thuyết trình. Biết thảo luận về một vấn đề còn có những ý kiến khác nhau, biết tìm cách để đưa ra hướng giải quyết vấn đề.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. củng cố kiến thức về thành ngữ, tục ngữ, biện pháp tu từ ẩn dụ, hoán dụ - Từ ngữ chung của tiếng Mông và phương ngữ (5 ngành Mông) 2. Lựa chọn từ ngữ và một số cấu trúc câu phù hợp với việc thể hiện nghĩa của văn bản 3. củng cố kiến thức về : câu chủ đề của đoạn văn (đặc điểm và chức năng) 4. củng cố kiến thức về :

- Ghi chép được những thông tin ở những hội thoại ngắn về những chủ đề quen thuộc như gia đình, nhà trường, bạn bè...	- Truyện ngắn, thần thoại, ngụ ngôn, văn bản tự sự (bài văn kể lại sự việc có thật liên quan đến nhân vật và sự kiện lịch sử), văn bản biểu cảm - Văn bản nghị luận (mối quan hệ giữa ý kiến, lý lẽ, bằng chứng; bài thảo luận về một vấn đề trong đời sống hiện tại, về kinh tế, văn hóa xã hội) - Văn bản thông tin: tài liệu tham khảo; văn bản tường trình; văn bản tóm tắt với độ dài khác nhau; văn bản giải thích một hiện tượng xã hội; bài viết về thông tin tuyên truyền, quảng cáo, tờ rơi liên quan đến đời sống của đồng bào Mông
Nói -Biết cách dùng từ ngắn gọn để miêu tả những hiện tượng xã hội đơn giản. -Biết thuyết trình một vấn đề xã hội sử dụng kết hợp phương tiện ngôn ngữ với các phương tiện phi ngôn ngữ. Biết cách tóm tắt nội dung bài học. Sử dụng đúng ngữ liệu tiếng Mông, học sinh nắm được lượng từ ngữ cơ bản đủ để giao tiếp trong cuộc sống đời thường.	4.2. Phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ: hình ảnh, số liệu II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. Qua ngữ liệu học nghe, nói, đọc, viết học sinh có những hiểu biết về phong tục tập quán, lễ hội, nghệ thuật, thể thao, tôn vinh các danh nhân, phát triển kinh tế địa phương, bảo vệ sức khỏe, bảo vệ môi trường ở cộng đồng người Mông... Có những hành vi ứng xử phù hợp với

Đọc -Biết nhận xét nội dung bao quát của văn bản, phân tích và đánh giá được chủ đề, tư ngươcuar một văn bản thông quahìnhf thức nghệ thuật của văn bản. - Nhận biết và phân tích được một số yếu tố của sử thi, truyện thần thoại như: Không gian, thời gian, nhân vật, cốt truyện, lời người kể và lời nhân vật. -Đọc chuẩn âm điệu tiếng Mông, đọc chính xác các phụ âm khó như: Phụ âm tắc sát, phụ âm có tiền âm...	văn hóa Mông và phù hợp với pháp luật trong những lĩnh vực trên. 2. Củng cố kiến thức về : - Đề tài và chủ đề của văn bản; mối liên hệ giữa chi tiết với chủ đề, - Nội dung và hình thức văn bản văn hóa văn học Mông; tính biểu cảm của văn bản văn học; giá trị nhận thức của văn học - Một số yếu tố của sử thi, truyện thần thoại
Viết -Biết viết văn bản đảm bảo các bước: Chuẩn bị trước khi viết(xác định đề tài, mục đích, tư liệu cần thiết) tìm ý và lập dàn ý, viết bài, xem lại và chỉnh sửa. -Bước đầu biết làm thơ. -Viết được một văn bản nghị luận dài khoảng 150 từ/30 phút. - Viết được một quảng cáo hoặc tờ rơi về một sản phẩm hay một hoạt động.	- Nhân vật chính, lời người kể chuyện trong truyện ngắn, thần thoại, ngụ ngôn - Lời người kể chuyện và lời nhân vật; lời đối thoại và lời độc thoại trong văn bản truyện - Một số yếu tố hình thức của một bài thơ: từ ngữ, hình ảnh, bố cục, mạch cảm xúc III. NGŨ LIỆU 1. Văn bản văn học - Ngụ ngôn, truyện ngắn, thần thoại, truyện lịch sử

	- Thành ngữ, tục ngữ - Thơ tự do 2. Văn bản nghị luận - Nghị luận xã hội - Nghị luận văn học 3. Văn bản thông tin : văn bản tường trình, văn bản thuyết minh về một hoạt động, văn bản thông tin tuyên truyền về phong tục tập quán, xóa bỏ những hủ tục lạc hậu của dân tộc Mông. Độ dài khoảng 120 chữ 3. Văn bản dịch khoảng 35-40%
--	---

Trình độ B. Năm học thứ 11

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe -Nắm được nội dung thuyết trình. -Nêu được nhận xét, đánh giá về nội dung và hình thức bài thuyết trình.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. củng cố những kiến thức về : biện pháp tu từ đảo ngữ, câu hỏi tu từ (đặc điểm và tác dụng), nghĩa tường minh và nghĩa hàm ẩn của câu

-Biết đặt câu hỏi về những điều chưa rõ cần được làm sáng tỏ. -Tích cực tham gia tranh luận một cách hiệu quả và có văn hóa. - Nghe - hiểu và phân biệt được ngôn ngữ nói của vùng, của ngành Mông ở Việt Nam.	2. Củng cố những kiến thức về : - Biên đổi và mở rộng kiến trúc câu - Lựa chọn câu đơn – câu ghép, các kiểu câu ghép, các kết từ để nối các vế câu ghép 3. Củng cố những kiến thức về : - Bài văn tự sự (bài văn kể lại một hoạt động xã hội) - Văn bản biểu cảm (bài văn ghi lại cảm nghĩ về một bài thơ câu chuyện) - Văn nghị luận (luận đề, luận điểm, lí lẽ và bằng chứng; bài thảo luận về một vấn đề của đời sống; bài phân tích một tác phẩm văn học) - Văn bản thông tin (văn bản thuyết minh về hiện tượng tự nhiên; bài giới thiệu về một tác phẩm văn hóa Mông) 4. Phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ: hình ảnh, số liệu
Nói -Biết giới thiệu một tác phẩm nghệ thuật theo lựa chọn cá nhân (ví dụ: Tác phẩm tranh thêu; Những hình thêu trên váy, áo của phụ nữ Mông...) - Biết trình bày ý kiến bình luận một vấn đề xã hội theo các phân mang tính logic. Trình bày được một báo cáo ngắn về vấn đề quan tâm, biết sử dụng phương tiện ngôn ngữ với phương tiện phi ngôn ngữ để được rõ ràng và làm tăng sự hấp dẫn.	II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG
Đọc -Phân tích được các chi tiết tiêu biểu câu chuyện, nhân vật.	1. Qua ngữ liệu học nghe, nói, đọc, viết học sinh có những hiểu biết về phong tục tập quán, lễ hội, nghệ thuật, thể thao, tôn vinh các danh nhân, phát triển kinh tế địa phương, bảo

- Phân tích và đánh giá được chủ đề. - Phân tích và đánh giá được tình cảm, cảm xúc của người viết. - Nhận biết và phân tích được một số yếu tố của truyện thơ dân gian. Trong một năm đọc từ 7 - 8 tập san Dân tộc và miền núi viết bằng chữ Mông. - Nhận biết được bố cục, mạch lạc của văn bản. - Cách trình bày một văn bản. - Có thái độ rõ ràng đồng ý hay không đồng ý với nội dung của văn bản và giải thích lý do.	vệ sức khỏe, bảo vệ môi trường ở cộng đồng người Mông... Có những hành vi ứng xử phù hợp với văn hóa Mông và phù hợp với pháp luật trong những lĩnh vực trên. 2. củng cố kiến thức về : - Nội dung và hình thức văn bản văn học - Cảm hứng chủ đạo và tư tưởng của tác phẩm - Văn bản có chủ đề mang đặc trưng văn hóa dân tộc Mông - Đặc điểm của ngôn ngữ văn học và tính đa nghĩa của ngôn từ trong tác phẩm văn học - Nhan đề và cách đặt nhan đề văn học; những bản tin mang tính tuyên truyền; những nét đặc trưng về văn hóa Mông (mối quan hệ trong gia đình, họ hàng, bản làng, các lễ hội, nghề truyền thống...); những câu chuyện trong đời sống hiện tại - Một số yếu tố hình thức của một bài thơ: từ ngữ, hình ảnh, bố cục, mạch cảm xúc III. NGỮ LIỆU 1. Văn bản văn học
Viết - Biết viết văn bản đúng quy trình, bảo đảm các bước đã được hình thành ở các lớp trước. - Viết được văn bản nghị luận; bài thuyết minh; báo cáo nghiên cứu về một vấn đề tự nhiên hoặc xã hội. - Viết được văn bản Mông có độ dài 300 từ theo các trình tự quy định.	

	- Truyện thơ dân gian, truyền thuyết, ngụ ngôn, truyện ngắn, truyện lịch sử - Thành ngữ, tục ngữ - Thơ tự do 2. Văn bản nghị luận - Nghị luận văn học - Nghị luận xã hội 3. Văn bản thông tin - Văn bản thuyết minh : giải thích một hiện tượng tự nhiên, văn bản thông tin tuyên truyền, văn bản thuyết minh, khoa học trong tập san Dân tộc miền núi. 4. Tỷ lệ văn bản dịch : 35-40%
--	--

Trình độ B. Năm học thứ 12

Yêu cầu cần đạt về kĩ năng ngôn ngữ	Nội dung
Nghe -Nắm được nội dung và quan điểm của bài thuyết trình.	I. KIẾN THỨC TIẾNG MÔNG 1. củng cố và nâng cao hiểu biết về :

-Nhận xét, đánh giá được nội dung và cách thức thuyết trình. -Đặt câu hỏi về những điểm cần làm rõ và trao đổi để làm rõ. -Hiểu được nội dung thuyết trình của người nói, tóm tắt được ý kiến của người nói. - Biết đặt câu hỏi về những vấn đề cần làm rõ hoặc những vấn đề cần thảo luận.	- Truyện ngắn, truyện thần thoại, ngụ ngôn, văn bản tự sự (bài văn kể lại sự việc có thật trong đời sống của đồng bào Mông), văn bản biểu cảm - Văn bản nghị luận (mối quan hệ giữa ý kiến, lí lẽ, bằng chứng; bài viết về một vấn đề trong đời sống hiện tại; các bài viết về kinh tế, văn hóa xã hội của đồng bào Mông) - Văn bản thông tin (tài liệu tham khảo; bài thuyết minh dùng để giải thích một hoạt động; văn bản tường trình; văn bản giải thích một hiện tượng xã hội; bài viết về thông tin tuyên truyền về vấn đề phong tục tập quán, phát triển kinh tế, văn hóa xã hội, đến đời sống của đồng bào Mông) II. KIẾN THỨC VĂN HÓA MÔNG 1. củng cố những kiến thức về : - Nội dung và hình thức văn bản: tính biểu cảm của văn bản văn học; giá trị nhận thức của văn học - Tưởng tượng trong tác phẩm văn học; - Nhan đề và cách đặt nhan đề văn học; III. NGŨ LIỆU
Nói -Biết trình bày báo cáo kết quả của bài tập dự án, sử dụng các phương tiện hỗ trợ phù hợp. -Biết trình bày so sánh, đánh giá hai tác phẩm văn học. -Kể được câu chuyện đã nghe, đã đọc, biết thể hiện ý kiến cá nhân về câu chuyện để tăng tính hấp dẫn trong khi kể. - Kể lại được một trải nghiệm đáng nhớ. -Trình bày được rõ ràng ý kiến về một vấn đề trong đời sống. Biết trình bày ý kiến đánh giá, bình luận của cá nhân về vấn đề trình bày	

- Trình bày được báo cáo kết quả tìm hiểu, khảo sát về một vấn đề đáng quan tâm trong đời sống cộng đồng Mông có dùng phương tiện nghe nhìn hỗ trợ. - Biết tham gia thảo luận trong nhóm về một vấn đề cần có giải pháp, biết đặt câu hỏi và trả lời.	1. Văn bản văn học - Truyền thuyết, cổ tích, ngụ ngôn, truyện ngắn, truyện lịch sử - Thành ngữ, tục ngữ - Thơ tự do
Đọc -Phân tích và đánh giá được giá trị nhận thức, giáo dục và thẩm mỹ của tác phẩm. - Phát hiện các giá trị văn hóa, giá trị triết lí từ văn bản. -Phân tích và đánh giá được khả năng tác động của tác phẩm văn học đối với người đọc và tiến bộ xã hội. -Đánh giá và phê bình được văn bản dựa trên trải nghiệm và quan điểm người đọc. -Một năm đọc tối thiểu 8-10 văn bản tiếng Mông và dịch được sang tiếng Việt. - Xác định được chủ đề, cảm hứng chủ đạo của tác phẩm văn học mục đích, quan điểm của người viết trong văn bản nghị luận ; thông tin cốt lõi và mục đích của văn bản thông tin.	2. Văn bản nghị luận: - Nghị luận xã hội - Nghị luận văn học 3. Văn bản thông tin: - Văn bản thuật lại một sự kiện - Văn bản tường trình - Văn bản thuyết minh giải thích một vấn đề, một hiện tượng, một hoạt động cụ thể - Văn bản thông tin tuyên truyền - Văn bản khoa học trong tạp san Dân tộc miền núi 3. Văn bản dịch khoảng 35-40%

-Hiểu được ý nghĩa một số yếu tố nghệ thuật trong tác phẩm văn học như : không gian, thời gian, cốt truyện, nhân vật, lời người kể chuyện và lời nhân vật, yếu tố của sử thi, truyện thần thoại - Hiểu được cách sắp xếp, trình bày luận điểm, lí lẽ và bằng chứng của tác giả trong văn bản nghị luận. - Hiểu được cách trình bày thông tin trong văn bản như:Trật tự thời gian, quan hệ nhân quả, mức độ quan trọng của đối tượng hoặc cách so sánh và đối chiếu. - Nêu được ý nghĩa hay tác động của tác phẩm văn học đối với quan niệm, cách nhìn, cách nghĩ và tình cảm của bản thân ; thể hiện được cảm xúc và sự đánh giá của cá nhân về tác phẩm văn học. - Liên hệ được thông tin trong văn bản thông tin với những vấn đề của xã hội đương đại.	
Viết Biết viết một báo cáo nghiên cứu. -Viết đúng chính tả trong các đoạn văn, bài văn, bài trình bày trên máy tính.	

- Biết viết các loại văn bản bằng tiếng Mông đúng quy trình, bảo đảm các bước đã được hình thành và rèn luyện ở trình độ A2. - Viết đoạn văn nghị luận xã hội có luận điểm và lập luận - Viết được văn bản nghị luận về một vấn đề trong đời sống xã hội của người Mông, có hệ thống luận điểm, có lập luận, có đủ 3 phần.	
--	--

VII. PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC

7.1. Định hướng chung

Chương trình môn Tiếng Mông vận dụng các phương pháp giáo dục theo định hướng chung là dạy học tích hợp và phân hóa; đa dạng hoá các hình thức tổ chức, phương pháp và phương tiện dạy học; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong học tập và vận dụng kiến thức, kỹ năng của học sinh.

Căn cứ vào chương trình, giáo viên chủ động, linh hoạt xây dựng và tổ chức các bài học theo định hướng sau:

a) Thực hiện yêu cầu tích hợp nội môn (cả kiến thức và kỹ năng), tích hợp liên môn và tích hợp những nội dung giáo dục ưu tiên (xuyên môn); thực hiện dạy học phân hóa theo đối tượng học sinh ở tất cả các trình độ A1, A2, B

b) Rèn luyện cho học sinh phương pháp đọc, viết, nói và nghe; thực hành, trải nghiệm việc tiếp nhận và vận dụng kiến thức tiếng Việt, văn học thông qua các hoạt động học bằng nhiều hình thức trong và ngoài lớp học; chú trọng sử dụng các phương tiện dạy học, khắc phục tình trạng dạy đơn điệu theo kiểu đọc chép, phát triển tư duy, rèn luyện kỹ năng sử dụng các phương tiện cho học sinh.

c) Tăng cường, phát huy tính tích cực, tự lực của học sinh; dành nhiều thời gian cho học sinh làm việc sách giáo khoa và tài liệu học tập, luyện tập, thực hành, trình bày, thảo luận, bảo vệ kết quả học tập để học sinh biết tự đọc, viết, nói và nghe theo những yêu cầu và mức độ khác nhau; kiểm tra, đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh.

7.2. Định hướng về phương pháp hình thành, phát triển các phẩm chất chủ yếu và năng lực chung

a) Phương pháp hình thành, phát triển các phẩm chất chủ yếu

Thông qua phương pháp và hình thức tổ chức dạy đọc, viết, nói và nghe các kiểu, loại văn bản đa dạng, môn Tiếng Mông trực tiếp hình thành và phát triển cho học sinh các phẩm chất được nêu trong chương trình giáo dục phổ thông tổng thể : yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm

b) Phương pháp hình thành, phát triển các năng lực chung

Môn Tiếng Mông có nhiều ưu thế trong việc góp phần hình thành và phát triển toàn diện các năng lực chung nêu trong Chương trình tổng thể. Những năng lực chung này được hình thành và phát triển không chỉ thông qua nội dung dạy học mà còn thông qua phương pháp và hình thức tổ chức dạy học mới với việc chú trọng phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học sinh trong hoạt động tiếp nhận và tạo lập văn bản.

– Năng lực tự chủ và tự học

Môn Tiếng Mông góp phần hình thành cho học sinh kỹ năng tìm kiếm, đánh giá và lựa chọn nguồn tài liệu phù hợp với các mục đích, nhiệm vụ học tập khác nhau; biết lưu trữ và xử lý thông tin bằng các hình thức phù hợp.

Thông qua nghe nói, đọc, viết các kiểu, loại văn bản đa dạng, môn Tiếng Mông mang lại cho học sinh những trải nghiệm phong phú; nhờ đó, học sinh phát triển được vốn sống; nhận biết sở thích của bản thân; biết tự điều chỉnh để hoàn thiện bản thân.

– Năng lực giao tiếp và hợp tác

Môn Tiếng Mông là môn học đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành, phát triển năng lực giao tiếp bằng tiếng mẹ đẻ cho học sinh. Qua môn Tiếng Mông, học sinh biết xác định mục đích giao tiếp, lựa chọn nội dung, kiểu văn bản, ngôn ngữ và các phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ phù hợp với ngữ cảnh và đối tượng giao tiếp để thảo luận, lập luận, phản hồi, đánh giá về các vấn đề trong học tập và đời sống.

Qua môn Tiếng Mông, học sinh phát triển khả năng nhận biết, thấu hiểu và đồng cảm với suy nghĩ, tình cảm, thái độ của người khác; phát triển kỹ năng hợp tác trong nhóm.

– Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo

Năng lực giải quyết vấn đề trong môn Tiếng Mông được thể hiện ở khả năng đánh giá nội dung của văn bản, biết làm rõ thông tin, ý tưởng mới từ các nguồn thông tin khác nhau; biết phân tích và kiểm chứng các nguồn thông tin để thấy được độ tin cậy của những thông tin và ý tưởng mới; biết quan tâm tới các chứng cứ khi nhìn nhận, đánh giá sự vật, hiện tượng; biết đánh giá vấn đề dưới những góc nhìn khác nhau; biết cách giải quyết vấn đề một cách sáng tạo, phù hợp với tình huống, bối cảnh.

7.3. Định hướng về phương pháp hình thành, phát triển các năng lực đặc thù

6.3.1. Phương pháp dạy đọc

Mục đích chủ yếu của dạy đọc trong môn Tiếng Mông là giúp học sinh biết tự đọc được văn bản; thông qua đó mà bồi dưỡng, giáo dục phẩm chất, nhân cách học sinh. Đối tượng đọc gồm văn bản văn học, văn bản nghị luận và văn bản thông tin. Mỗi kiểu văn bản có những đặc điểm riêng, vì thế cần có cách dạy đọc hiểu văn bản phù hợp.

a) Dạy đọc hiểu văn bản nói chung: Yêu cầu học sinh đọc trực tiếp toàn bộ văn bản, chú ý quan sát các yếu tố hình thức của văn bản, từ đó tóm tắt được nội dung chính của văn bản; tổ chức cho học sinh tìm kiếm, phát hiện, phân tích, suy luận ý nghĩa các thông tin, thông điệp, quan điểm, thái độ, tư tưởng, tình cảm, cảm xúc,... được gửi gắm trong văn bản; hướng dẫn học sinh liên hệ, kết nối văn bản với bối cảnh lịch sử, văn hoá, xã hội, kết nối văn bản

với trải nghiệm cá nhân học sinh để hiểu sâu hơn giá trị của văn bản, chuyển hoá những giá trị ấy thành niềm tin và hành vi ứng xử của cá nhân trong cuộc sống.

b) **Dạy đọc hiểu văn bản văn học:** Văn bản văn học cũng là một loại văn bản, nên dạy đọc hiểu văn bản văn học cũng cần tuân thủ cách đọc hiểu văn bản nói chung. Tuy nhiên, văn bản văn học có những đặc điểm riêng vì thế giáo viên tổ chức cho học sinh tìm hiểu, giải mã văn bản văn học theo một quy trình phù hợp với đặc trưng của văn bản nghệ thuật. Học sinh cần được hướng dẫn, luyện tập đọc tác phẩm văn học theo quy trình : hiểu ý nghĩa của ngôn từ đến hiểu hình tượng nghệ thuật, rút ra được bài học nhân sinh từ văn bản.

Khi dạy học đọc hiểu, giáo viên có những gợi ý, nhưng không lấy việc phân tích, bình giảng của mình thay thế cho những suy nghĩ của học sinh; tránh đọc chép và hạn chế ghi nhớ máy móc. Sử dụng đa dạng các loại câu hỏi ở những mức độ khác nhau để thực hiện dạy học phân hóa theo trình độ của học sinh.

Tuỳ vào đối tượng học sinh ở từng cấp học, lớp học và thể loại của văn bản văn học mà vận dụng các phương pháp, kĩ thuật và hình thức dạy học đọc hiểu cho phù hợp như: đọc phân vai, kể chuyện, đóng vai để giải quyết một tình huống, sử dụng câu hỏi, hướng dẫn ghi chép trong tiến trình đọc bằng các phiếu ghi chép, phiếu học tập, nhật kí đọc sách, tổ chức cho học sinh thảo luận về văn bản, chuyển thể tác phẩm văn học từ thể loại này sang thể loại khác, vẽ tranh, trải nghiệm những tình huống mà nhân vật đã trải qua,... Một số phương pháp dạy học khác như đàm thoại, vấn đáp, diễn giảng, nêu vấn đề,... cũng cần được vận dụng một cách phù hợp theo yêu cầu.

6.3.2. Phương pháp dạy viết

Mục đích của dạy viết trong môn Tiếng Mông là rèn luyện tư duy và cách viết, qua đó mà giáo dục phẩm chất và phát triển nhân cách học sinh. Vì thế khi dạy viết, giáo viên chú trọng yêu cầu tạo ra ý tưởng và biết cách trình bày ý tưởng một cách mạch lạc, sáng tạo và có sức thuyết phục.

Giáo viên sử dụng những hướng dẫn học sinh các bước tạo lập văn bản, thực hành viết theo các bước và đặc điểm của kiểu văn bản đã học ở môn Ngữ văn để dạy viết văn bản bằng tiếng Mông nhằm tránh lặp lại lí thuyết.

Thông qua thực hành, giáo viên hướng dẫn học sinh xác định được mục đích và nội dung viết; giới thiệu các nguồn tư liệu, hướng dẫn cách tìm ý tưởng và phác thảo dàn ý; hướng dẫn học sinh viết văn bản; tự chỉnh sửa và trao đổi dựa trên các tiêu chí đánh giá bài viết.

Ở cấp tiểu học và trung học cơ sở (trình độ A1 và A2), dạy viết có hai yêu cầu: dạy kĩ thuật viết và dạy viết đoạn văn, văn bản. Dạy kĩ thuật viết (tập viết, chính tả) chủ yếu sử dụng phương pháp thực hành theo mẫu. Dạy viết đoạn văn, bài văn một cách linh hoạt, có thể sử dụng các phương pháp như phân tích mẫu, rèn luyện theo mẫu, đặt câu hỏi, thảo luận nhóm, viết sáng tạo,...

Ở cấp trung học trung học phổ thông (trình độ B), dạy viết văn bản theo kiểu loại là chủ yếu với nhiệm vụ phức tạp hơn như thu thập thông tin cho bài viết từ nhiều nguồn (tài liệu in, tài liệu trên mạng, phỏng vấn, thu thập dữ liệu từ thực tế); thảo luận, đánh giá bài viết; biết tự chỉnh sửa, trao đổi trong nhóm để hoàn thiện bài viết. Bên cạnh các văn bản thông thường, học sinh còn được rèn luyện tạo lập văn bản điện tử và văn bản đa phương thức.

Ở cả ba cấp học, khi cho học sinh thực hành viết văn bản, giáo viên có thể yêu cầu học sinh viết từng phần: mở bài, kết bài, một hoặc một số đoạn trong thân bài. Tổ chức dạy viết đoạn và bài văn thường gồm các hoạt động chủ yếu như: i) HS nêu nhiệm vụ cần thực hiện; ii) HS làm việc cá nhân, cặp đôi hoặc theo nhóm; iii) trình bày kết quả làm việc; iv) nêu nhận xét, đánh giá.

6.3.3. Phương pháp dạy nói và nghe

Mục đích của dạy nói và nghe trong môn Tiếng Mông là nhằm giúp học sinh có khả năng diễn đạt, trình bày bằng ngôn ngữ nói một cách rõ ràng, tự tin; có khả năng hiểu đúng; biết tôn trọng người nói, người nghe; có thái độ phù hợp trong trao đổi, thảo luận.

Trong dạy nói, giáo viên cần hướng dẫn cho học sinh quan sát, phân tích mẫu đồng thời hướng dẫn cách thức, quy trình chuẩn bị một ý kiến để phát biểu, một bài thuyết trình và cách trình bày trước nhóm, tổ, lớp, cách thức và quy trình chuẩn bị một cuộc thảo luận, và cách tham gia thảo luận, tranh luận.

Trong dạy nghe, giáo viên hướng dẫn học sinh cách nắm bắt được nội dung nghe, cách hiểu và đánh giá quan điểm, ý định của người nói; cách nêu câu hỏi để kiểm tra những thông tin chưa rõ; có thái độ nghe tích cực và tôn trọng người nói, tôn trọng những ý kiến khác biệt; cách hợp tác, giải quyết vấn đề với thái độ tích cực.

Trong dạy kỹ năng nói nghe tương tác, giáo viên hướng dẫn học sinh biết lắng nghe và biết đặt câu hỏi để hiểu nội dung nghe, biết nói theo lượt lời trong hội thoại, biết dùng các phương tiện nghe nhìn khác để hỗ trợ cho lời trình bày miệng.

Giáo viên cần linh hoạt trong việc tổ chức các hoạt động học nói và nghe: i) từng cặp học sinh đóng vai nói cho nhau nghe, trình bày bài nói trước nhóm, lớp; ii) học sinh thảo luận, tranh luận, qua đó hình thành thái độ tích cực, hợp tác khi trao đổi, thảo luận và có khả năng giải quyết vấn đề qua trao đổi, thảo luận; iii) học sinh lắng nghe nhận xét, rút kinh nghiệm dựa trên những tiêu chí đánh giá do giáo viên cung cấp.

VIII. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ GIÁO DỤC

8.1. Mục tiêu đánh giá

Đánh giá kết quả giáo dục trong môn Tiếng Mông nhằm 2 mục đích :

- Cung cấp thông tin chính xác, kịp thời về mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt về phẩm chất, năng lực và những tiến bộ của học sinh trong suốt quá trình học tập, để trên cơ sở đó, giáo viên hướng dẫn hoạt động học tập, điều chỉnh các hoạt động dạy học, cán bộ quản lý giáo dục đề xuất biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục môn học.

- Xác nhận kết quả học tập sau mỗi giai đoạn học tập (sau mỗi năm học, sau mỗi bậc A, B). Cấp chứng chỉ cho học sinh khi các em hoàn thành học theo chương trình từng bậc A, B và đạt yêu cầu trong bài kiểm tra cuối bậc A, cuối bậc B.

8.2. Căn cứ đánh giá

Căn cứ đánh giá kết quả giáo dục trong môn Tiếng Mông là các yêu cầu cần đạt về phẩm chất, năng lực đối với học sinh mỗi trình độ đã quy định trong chương trình.

8.3. Nội dung đánh giá

Trong môn Tiếng Mông, giáo viên đánh giá phẩm chất, năng lực chung, năng lực đặc thù và sự tiến bộ của học sinh thông qua các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết.

Đánh giá kỹ năng nói tập trung vào yêu cầu : i) học sinh nói đúng chủ đề và mục tiêu; ii) sự tự tin, năng động của người nói; iii) thái độ tôn trọng người nghe; iv) khả năng thuyết phục; v) biết sử dụng sử dụng nét mặt, điệu bộ và phương tiện công nghệ hỗ trợ lời nói. Đánh giá kỹ năng nghe tập trung vào yêu cầu : i) nắm bắt nội dung do người khác nói; ii) nắm bắt và đánh giá được quan điểm, mục đích của người nói; iii) biết đặt câu hỏi để kiểm tra những thông tin chưa rõ; iv) có thái độ nghe tích cực và tôn trọng người nói; v) biết lắng nghe và tôn trọng những ý kiến khác biệt.

Đánh giá kỹ năng đọc tập trung vào yêu cầu : i) hiểu nội dung, chủ đề của văn bản, quan điểm của người viết; ii) xác định các đặc điểm của kiểu văn bản, thể loại văn bản và ngôn ngữ biểu đạt; iii) trả lời các câu hỏi theo những cấp độ tư duy khác nhau; iv) nhận xét, đánh giá về giá trị và sự tác động của văn bản đối với nhận thức, tình cảm của bản thân; vi) liên hệ, so sánh giữa các văn bản.

Đánh giá kĩ năng viết tập trung vào yêu cầu tạo lập các kiểu văn bản: tự sự (thuật việc, kể chuyện), miêu tả, biểu cảm, thuyết minh, nghị luận, nhật dụng. Việc đánh giá kĩ năng viết cần dựa vào các tiêu chí chủ yếu như : i) kết cấu bài viết, ii) nội dung, iii) khả năng biểu đạt và lập luận, iv) hình thức ngôn ngữ và trình bày.

8.4. Cách thức đánh giá

Đánh giá trong môn Tiếng Mông thực hiện bằng phương thức đánh giá thường xuyên phối hợp với phương thức đánh giá định kì.

Đánh giá thường xuyên được thực hiện liên tục trong các bài học, do giáo viên môn học tổ chức; hình thức đánh giá gồm: giáo viên đánh giá học sinh, học sinh đánh giá lẫn nhau, học sinh tự đánh giá. Để đánh giá thường xuyên, giáo viên có thể dựa trên quan sát và ghi chép hằng ngày về học sinh, việc học sinh trả lời câu hỏi, trình bày bài thuyết trình, làm bài kiểm tra viết, viết thu hoạch, sưu tầm tư liệu, làm dự án nhỏ.

Đánh giá định kì được thực hiện ở cuối mỗi năm học do trường tổ chức.

Cuối năm học thứ 9 (kết thúc bậc A), cuối năm học thứ 12 (kết thúc bậc B), các cơ sở giáo dục tổ chức cho học sinh làm bài kiểm tra để cấp chứng chỉ cho những em đạt yêu cầu. Những học sinh có chứng chỉ về tiếng Mông sẽ được hưởng một số ưu tiên trong việc tuyển chọn vào những trường đào tạo nghề, trường cao đẳng, đại học hoặc các cơ sở tuyển dụng lao động ở địa bàn có người Mông sinh sống.

IX. GIẢI THÍCH VÀ HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH

9.1. Giải thích thuật ngữ

Các thuật ngữ dùng trong chương trình Tiếng Mông thống nhất với các thuật ngữ dùng trong môn Ngữ văn.

9.2. Chọn ngữ liệu

Ngoài việc bảo đảm các tiêu chí đã nêu ở mục V, ngữ liệu dạy học trong môn tiếng Mông cần bảo đảm các yêu cầu sau:

a) Bảo đảm tỉ lệ hợp lí giữa văn bản văn học với văn bản nghị luận và văn bản thông tin đã nêu ở mục IV. Trong văn bản văn học, chú ý bảo đảm có đủ các thể loại truyện, thơ, kí, kịch bản; bên cạnh những văn bản thuộc về văn học của dân tộc Mông, cần có những văn bản văn học của một số dân tộc khác ở Việt Nam. Cần chọn một tỉ lệ thích đáng các văn bản có nội dung phản ánh cuộc sống hiện tại của đồng bào dân tộc Mông và đồng bào các dân tộc anh em ở Việt Nam.

Hạn chế hiện tượng một văn bản được sử dụng lặp lại ở nhiều trình độ.

b) Bảo đảm sự phù hợp của văn bản với yêu cầu phát triển và thời lượng học tập của chương trình. Độ khó của các văn bản đọc tăng dần qua từng trình độ. Thời gian để dạy học một văn bản phải tương thích với độ dài và độ phức tạp của nó để bảo đảm giáo viên có thể giúp học sinh tiếp cận đầy đủ và sâu sắc văn bản, cho học sinh có cơ hội đọc trực tiếp và trọn vẹn văn bản được chọn học. Hạn chế việc dạy học trích đoạn, trừ trường hợp những tác phẩm văn học có dung lượng lớn như trường ca, tiểu thuyết.

c) Chương trình quy định một số tác phẩm văn học tiêu biểu cho văn học của người Mông, một số văn bản tiêu biểu viết về văn hóa Mông bắt buộc chọn để dạy ở từng trình độ :

- 1.Trình độ A: Tập trung vào nhận biết âm, vần do đó không yêu cầu đọc văn bản hoàn chỉnh
2. Trình độ A2: Những đoạn văn, thơ, tục ngữ, ca dao Mông.
3. Trình độ B: Trường ca Mông (các thể loại thơ ca truyền miệng của dân tộc Mông).

Ngoài danh sách các tác phẩm, văn bản bắt buộc, tác giả sách giáo khoa lựa chọn thêm những văn bản phù hợp với yêu cầu cần đạt nêu trong chương trình để đưa vào các bài học trong sách giáo khoa. Giáo viên và học sinh được chọn một số văn bản ngoài sách giáo khoa phù hợp với yêu cầu của chương trình và lứa tuổi để cho học sinh đọc và thảo luận trong nhóm, trong lớp theo yêu cầu của đọc mở rộng.

9.3. Đầu tư thiết bị dạy học

Thiết bị dạy học là một điều kiện quan trọng đảm bảo tính khả thi của việc thực hiện chương trình. Thiết bị dạy học tối thiểu của môn Tiếng Mông là tủ sách tham khảo ở mỗi lớp, thư viện ở mỗi trường. Trong tủ sách, thư viện có đủ các kiểu loại văn bản bằng tiếng Mông như : báo, tác phẩm văn học (truyện, thơ, kịch bản sân khấu, kí, bài văn miêu tả, văn bản nghị luận, văn bản thông tin; một số tranh ảnh như chân dung các nhà văn, các danh nhân văn hóa là người Mông hoặc là người Việt nói chung. Những trường có điều kiện cần nối mạng Internet, có máy tính, màn hình và máy chiếu (projector); trang bị thêm một số phần mềm dạy học tiếng Mông; các đĩa CD, video clip có nội dung giới thiệu các danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử của những địa phương có người Mông sinh sống ; một số bộ phim hoạt hình, phim truyện được chuyển thể từ các tác phẩm văn học hoặc các đĩa CD, video clip ghi một số vở diễn từ các kịch bản văn học; các băng đĩa CD ghi bản nhạc được phổ từ các bài thơ đã chọn làm ngữ liệu dạy học hay một số văn bản đọc mở rộng, các cuộc giao lưu, nói chuyện của các nhà văn, nhà nghiên cứu về văn hóa Mông; các sách giáo khoa Tiếng Mông dạng in và dạng điện tử (nếu có).

9.4. Việc soạn sách giáo khoa, các tài liệu học tập khác và phân phối sách

Chương trình môn Tiếng Mông là chương trình được thực hiện thống nhất trong các trường học trên toàn quốc có dạy học tiếng Mông cho học sinh học tiếng Mông như là học tiếng mẹ đẻ. Căn cứ vào chương trình này, có thể có nhiều nhóm tác giả sẽ biên soạn những bộ sách giáo khoa Tiếng Mông khác nhau. Điều này thể hiện chủ trương đa dạng hóa sách giáo khoa mà vẫn đảm bảo được sự thống nhất về chương trình giáo dục của Đảng và Nhà nước ta.

Mỗi nhóm tác giả sách giáo khoa, tùy vào quan điểm của mình, có quyền chọn thiết kế các bộ sách có cấu trúc khác nhau, chẳng hạn : 1) có thể bộ sách gồm 12 cuốn, mỗi cuốn học trong một năm học; 2) có thể bộ sách gồm số lượng cuốn nhất định cho mỗi trình độ (ví dụ trình độ A1 gồm 2 cuốn; trình độ A2 gồm 2 cuốn; trình độ B gồm 2 cuốn). Dù thiết kế cấu trúc của bộ sách theo cách nào, các tác giả sách vẫn phải đảm bảo sách giáo khoa bao gồm đủ

những nội dung học tập và định hướng về phương pháp dạy học, phương pháp đánh giá đã nêu trong chương trình này. Sách giáo khoa Tiếng Mông đưa vào nhà trường để dạy học phải được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Bên cạnh sách giáo khoa là tài liệu học tập chính, các nhóm tác giả có thể biên soạn các tài liệu bổ trợ để hỗ trợ học sinh học tập có chất lượng hơn như : Vở bài tập, Sách đọc thêm, các đoạn clip cung cấp tư liệu cho học sinh.

Học sinh học môn Tiếng Mông cần được cung cấp đủ sách giáo khoa, thiết bị học tập tối thiểu dưới hình thức tự mua hoặc miễn phí (tùy theo chính sách của Nhà nước, địa phương). Đây là một điều kiện tối thiểu, bắt buộc để thực hiện chương trình này.

9.5. Việc đào tạo giáo viên

Giáo viên là điều kiện hàng đầu quyết định chất lượng học tiếng Mông của học sinh. Do đó khi thực hiện chương trình này, các giáo viên được phân công dạy môn Tiếng Mông phải được đào tạo đạt trình độ chuẩn đào tạo của cấp học tương ứng, phải được đào tạo về dạy tiếng dân tộc thiểu số tại các trường cao đẳng, đại học sư phạm, khoa sư phạm.

Giáo viên cũng cần được tạo điều kiện để tham gia đủ các chương trình, khóa bồi dưỡng về dạy tiếng Mông do các cơ quan chuyên môn của Bộ hoặc của địa phương tổ chức để cập nhật thông tin về phương pháp dạy học, phương pháp đánh giá kết quả học tập.

Giáo viên dạy môn Tiếng Mông phải được thụ hưởng đủ các chế độ chính sách dành cho giáo viên dạy tiếng dân tộc thiểu số theo quy định của Nhà nước.

9.6. Việc tổ chức thực hiện chương trình tại trường phổ thông

Các trường học căn cứ vào chương trình, đội ngũ giáo viên để chọn sách giáo khoa Tiếng Mông, lập kế hoạch dạy học môn học này cho phù hợp với điều kiện thực tế của trường. Kế hoạch dạy học của trường phải được cơ quan quản lý giáo dục địa phương được phân cấp phê chuẩn mới được đưa vào thực hiện.